УДК 339.72 **DOI 10.33244/2617-5940.1.2019.246-262**

Чуницька І. І., Макаренко О. Я.

ІНОЗЕМНІ ІНВЕСТИЦІЇ В ЕКОНОМІКУ УКРАЇНИ: СУЧАСНИЙ СТАН ТА ШЛЯХИ ПОКРАЩЕННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОГО КЛІМАТУ

В статті проводиться дослідження стану та рівня залучення іноземних інвестицій в економіку України, що сприяють розвитку національної економіки взагалі і є стимулом для активізації підприємницької діяльності. На інвестиційну привабливість впливає загальний стан економіки країни, умови ведення бізнесу, зокрема ступінь втручання держави та рівень корупції. На основі проведеного дослідження встановлено, що найбільш привабливими для іноземних інвесторів у галузевому розрізі залишаються переробна промисловість, фінансова діяльність, торгівля та операції з нерухомим майном, оренда, інжиніринг та надання послуг підприємцям.

Визначено, що Україна має значний природний потенціал, кваліфіковану робочу силу, має значний науково-технічний потенціал, наявну інфраструктуру, потужну виробничу базу, величезний внутрішній ринок збуту продукції та успішну інтеграцію у світовий фінансовий та товарний ринок, і потенційно може бути однією з провідних країн за залученням інвестицій. Обґрунтовано необхідність пошуку нових сучасних підходів до створення сприятливого інвестиційного середовища в економіці України.

***Ключові слова*:** інвестиційне середовище, географічна структура інвестицій, інвестор, галузева структура інвестицій, іноземні інвестиції, мотиви, національна економіка.

Чуницкая И. И., Макаренко О. Я.

ИНОСТРАННЫЕ ИНВЕСТИЦИИ В ЭКОНОМИКУ УКРАИНЫ: СОВРЕМЕННОЕ СОСТОЯНИЕ И ПУТИ УЛУЧШЕНИЯ ИНВЕСТИЦИОННОГО КЛИМАТА

В статье проводится исследование состояния и уровня привлечения иностранных инвестиций в экономику Украины, способствующие развитию

национальной экономики вообще и является стимулом для активизации предпринимательской деятельности. На инвестиционную привлекательность влияет общее состояние экономики страны, условия ведения бизнеса, в частности степень вмешательства государства и уровень коррупции. На основе проведенного исследования установлено, что наиболее привлекательными для иностранных инвесторов в отраслевом разрезе остаются перерабатывающая промышленность, финансовая деятельность, торговля и операции с недвижимым имуществом, аренда, инжиниринг и предоставление услуг предпринимателям. Определено, что Украина имеет значительный природный потенциал, квалифицированную рабочую силу, имеет значительный научно-технический потенциал, имеющуюся инфраструктуру, мощную производственную базу, огромный внутренний рынок сбыта продукции и успешную интеграцию в мировой финансовый и товарный рынок, и потенциально может быть одной из ведущих стран по привлечению инвестиций. Обоснована необходимость поиска новых современных подходов к созданию благоприятной инвестиционной среды в экономике Украины.

***Ключевые слова*:** инвестиционная среда, географическая структура инвестиций, инвестор, отраслевая структура инвестиций, иностранные инвестиции, мотивы, национальная экономика.

Chunitska I. I., Makarenko O. Ya.

FOREIGN INVESTMENTS IN THE ECONOMY OF UKRAINE: CURRENT STATE AND WAYS OF IMPROVING INVESTMENT CLIMATE

In the article research of the state and level of bringing in of foreign investments is conducted in the economy of Ukraine, that assist development of national economy in general and is a stimulus for activation of entrepreneurial activity. The general state of economy of country, condition of conduct of business influences on an investment attractiveness, in particular degree of intervention

from the state and level of corruption. It is set on the basis of the conducted research, that most attractive for foreign investors in an of a particular branch cut there are processing industry, financial activity, trade and operations, with the real estate, lease, engineering and grant of services businessmen. Certainly, that Ukraine has a considerable self-potential, skilled labour force, has considerable scientific and technical potential, present infrastructure, powerful production base, enormous internal market of sale of products and successful integration in a world financial and commodity market, and potentially can be one of leading countries after bringing in of investments. Grounded a necessity of search of the new modern going is near creation of favourable investment environment in the economy of Ukraine.

Keywords: an investment environment, regional pattern of investments, investor, is an of a particular branch structure of investments, foreign investments, reasons, national economy.

Постановка проблеми. В умовах розитку економічної кризи активізація інвестиційної діяльності стає одним із пріоритетних завдань, тому вимагає невідкладного вирішення на різних рівнях господарювання.

Якщо не розв’язати цієї проблеми стають неможливими перспективи оновлення виробництва на якісно новому рівні, підвищення ефективності господарської діяльності, створення конкурентоздатної економіки світового рівня.

В процесі економічного відтворення прямі іноземні інвестиції виконують велику кількість важливих суспільних функцій, сприяючи певній трансформації галузевої структури української економіки а також притаманних їй відносин власності. Ці процеси відображені в диференціації прямих іноземних інвестицій за галузями національного господарства та країнах-донорах інвестицій.

В Україні іноземні інвестиції є визначальною передумовою розвитку національної економіки та важливим індикатором умов підприємницької

діяльності, саме тому виникає необхідність зосередити увагу на питаннях іноземного інвестування.

Особливої гостроти проблеми іноземного інвестування набувають саме зараз, коли українське суспільство, а не лише національна економіка, опинилось у стані загострення та поглиблення кризових явищ. В умовах розвитку сьогодення українську економіку щонайменше на 50% можна визначати як «тіньова», причина полягає в слабкості державних інститутів та законодавчої системи.

Несприятливий інвестиційний клімат в Україні включає в себе адміністративні перешкоди, складну систему ліцензування, високий рівень оподаткування і реструктурні функції податкової адміністрації.

З огляду на це у світі є більш привабливі для інвесторів країни, ніж Україна, тому і МВФ прогнозує зниження потоку інвестицій до країн Східної Європи. На сучасному етапі головним завданням для України є створення сприятливих умов для інвесторів.

Важко робити довгостроковий інвестиційний прогноз, проте можна говорити про чинники, від яких залежатиме обсяг інвестицій. Якщо процес ефективних реформ буде продовжено, це стане важливим аспектом привабливості для іноземних інвесторів.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Значну увагу дослідженням проблем залучення іноземних інвестицій в національну економіки приділяли такі вчені, як М. Д. Лесечко, А. О. Черемис, О. М. Черемис, аналізували особливості інвестиційного клімату в Україні та його вплив на інвестиційні процеси.

Вплив інвестицій на інноваційні процеси в країні розглядався в наукових працях О. Д. Данілова, А. С. Музиченка, Г. М. Филюк та інших. Причини низького рівня інвестиційної активності досліджували В. М. Герзанич, В. В. Козик. Науковці визначають різні підходи до вирішення проблеми залучення іноземного інвестування для розвитку національної економіки взагалі, проте менше уваги приділено комплексному

аналізу й оцінці сучасного стану залучення іноземних інвестицій в національну економіку для підвищення її конкурентоспроможності, вирішення соціальних проблем суспільства та забезпечення добробуту нації.

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми полягає в проведені оцінки сучасного стану залучення іноземних інвестицій в національну економіку та аналізі обсягу іноземних інвестицій за галузевою та географічною структурою.

Виклад основного матеріалу дослідження. Стан залучення прямих іноземних інвестицій в Україні значно ускладнює інвестиційну діяльність, оскільки наявний обсяг вкладень не забезпечує передумов економічного зростання і навіть повноцінного відтворення їх наявного стану.

На інвестиційну привабливість значно впливає не лише загальний стан економіки країни, а й умови ведення бізнесу, зокрема ступінь втручання держави та рівень корупції. За останні 10 років обсяг інвестицій із країн ЄС значно збільшився, щодо країн СНД, спостерігається значне скорочення обсягу прямих іноземних інвестицій. При цьому перспективи іноземної інвестиційної діяльності в Україні здебільшого визначаються обсягами та структурою вже накопиченого в країні іноземного капіталу.

Зміну інвестиційного клімату найбільш наочно демонструє динаміка інвестицій, особливо прямих іноземних інвестицій, яка вважається індикатором зміни рівня довіри та рейтингу країни. Економічна активність іноземних інвесторів в Україні незначна.

Так, у 2017 році в економіку України іноземними інвесторами з 76 країн світу вкладено 1630,4 млн.дол. США прямих інвестицій (акціонерного капіталу). Обсяг залучених з початку інвестування прямих іноземних інвестицій (акціонерного капіталу) в економіку України на кінець 2017 року становив 39144,0 млн.дол. США.

Інвестиції спрямовуються у вже розвинені сфери економічної діяльності.

Станом на кінець 2018 року найвагоміші обсяги надходжень прямих інвестицій були спрямовані до установ та організацій, що здійснюють фінансову та страхову діяльність – 26,1% та підприємств промисловості – 27,3 %.

Таблиця 1

Прямі іноземні інвестиції в Україні з 2002 по 2018 рр. (млн. дол. США)

Рік	ПІІ в Україну		ПІІ з України		Сальдо	
2002	693		-5		+698	
2003	1424	+731	13	+18	+1411	+102.1%
2004	1715	+291	4	-9	+1711	+21.3%
2005	7808	+6093	275	+271	+7533	+340.3%
2006	5604	-2204	-133	-408	+5737	-23.8%
2007	9891	+4287	673	+806	+9218	+60.7%
2008	10913	+1022	1010	+337	+9903	+7.4%
2009	4816	-6097	162	-848	+4654	-53.0%
2010	6495	+1679	736	+574	+5759	+23.7%
2011	7207	+712	192	-544	+7015	+21.8%
2012	8401	+1194	1206	+1014	+7195	2.6%
2013	4499	-3902	420	-786	+4079	-43.3%
2014	410	-4089	111	-309	+299	-92.7%
2015	2961	+2551	-51	-162	+3012	+907.4%
2016	3284	+323	16	+67	+3268	+8.5%
2017	2202	-1082	8	-8	+2194	-32.9%
2018	2355	+153	-5	-13	+2360	+7.6%

Джерело: Державна служба статистики України, власні розрахунки з 2014 р. – без урахування окупованих територій (Криму, Севастополя, частини Донбасу)

До основних країн-інвесторів належать Кіпр – 25,6 %, Нідерланди – 16,1%, Російська Федерація – 11,7%, Велика Британія – 5,5%, Німеччина – 4,6%, Віргінські Острови (Брит.) – 4,1%, і Швейцарія – 3,9%.

Обсяги освоєння капітальних інвестицій підприємств України у 2018 році складають 412,8 млрд. грн., що на 22,1 % більше від обсягу капітальних інвестицій за відповідний період 2017 року. Провідними сферами економічної діяльності за обсягами освоєння капітальних інвестицій у 2018 році залишаються: – промисловість – 33,1%; – будівництво – 12,3%; – сільське, лісове та рибне господарство – 14,0 %; – інформація та телекомунікації – 4,1%; – оптова та роздрібна торгівля, ремонт автотранспортних засобів – 7,0%; – транспорт, складське господарство,

поштова та кур'єрська діяльність – 8,7%; –державне управління й оборона, обов`язкове соціальне страхування – 7,4%.

Головним джерелом фінансування капітальних інвестицій, як і раніше, залишаються власні кошти підприємств та організацій, за рахунок яких у 2018 році освоєно 69,9 % капіталовкладень. Частка кредитів банків та інших позик у загальних обсягах капіталовкладень становила 5,3%.

За рахунок державного та місцевих бюджетів освоєно 12,7 % капітальних інвестицій. Частка коштів іноземних інвесторів становила 1,4 % усіх капіталовкладень, частка коштів населення на будівництво житла – 7,8 %. Інші джерела фінансування становлять 2,9 %.

Отже, Україна залишається привабливою для інвестицій, водночас вона не знаходиться осторонь світових процесів, є достатньо інтегрованою у світове господарство і порушення макростабільності на зовнішніх ринках має свій відголос в Україні.

Слід відзначити, що у рейтингу агентства Moody's Investors Service Україна покращила свій кредитний рейтинг в міжнародному економічному списку. Він змінився з Caa3 до Caa2, що означає зміна прогнозу зі «стабільного» на «позитивний» [4, с. 157].

Так, на поліпшення показників вплинуло проведення структурних реформ в Україні, що допомогло країні впоратися з борговим навантаженням і поліпшити позиції на зовнішніх ринках. У рейтингу Глобального індексу конкурентоспроможності (ГІК) 2017/2018 Україна покращила свої позиції на 4 пункти і зайняла 81 місце серед 137 країн світу, які досліджувались (у ГІК 2016/2017 – 85 місце серед 138 країн) [5, с. 80].

З метою подальшого покращення інвестиційного клімату України актуальним на сьогодні є питання удосконалення правової та організаційної бази для підвищення дієздатності механізмів забезпечення сприятливого інвестиційного клімату й формування основи збереження та підвищення конкурентоспроможності вітчизняної економіки.

Ряд позитивних кроків у цьому напрямі вже здійснено:

1. На сьогодні в Україні створене правове поле для інвестування та розвитку державноприватного партнерства. Законодавство України визначає гарантії діяльності для інвесторів, економічні та організаційні засади реалізації державно-приватного партнерства в Україні.

2. На території України до іноземних інвесторів застосовується національний режим інвестиційної діяльності, тобто надано рівні умови діяльності з вітчизняними інвесторами. Іноземні інвестиції в Україні не підлягають націоналізації.

3. Підписано та ратифіковано Верховною Радою України міжурядові угоди про сприяння та взаємний захист інвестицій з більше ніж 70 країнами світу [6].

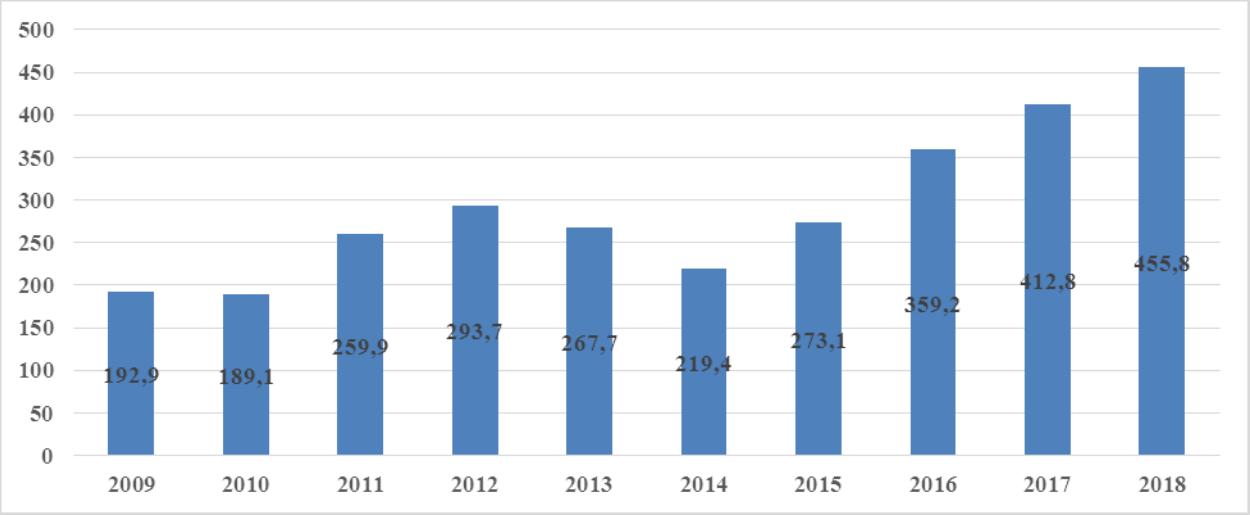

Рис. 1. Динаміка обсягів капітальних інвестицій підприємств України з 2009 по 2018 рр. (млн. дол. США)

Джерело: Державна служба статистики України, власні розрахунки

Значна частина прямих іноземних інвестицій можуть бути так званими «круговими» інвестиціями, які насправді мають українське походження. Це може частково розмити статистичні відмінності між підприємствами з прямими іноземними інвестиціями та без прямих іноземних інвестицій. Дійсно, згідно з галузевим аналізом, у галузях із високою ймовірністю наявності кругових прямих іноземних інвестицій, зокрема, у важкій промисловості, переваги у продуктивності підприємств із прямими іноземними інвестиціями

значно нижчі, ніж у таких галузях, як інформаційні та комунікаційні технології (ІКТ), а також виробництво продуктів харчування.

Прямі іноземні інвестиції можуть стимулювати інвестиції й продуктивність. Вони свідчать про «тривалу зацікавленість» іноземного інвестора в діяльності підприємства, що передбачає володіння ним щонайменше 10% статутного капіталу. Цим прямі іноземні інвестиції відрізняються від портфельних інвестицій, у рамках яких іноземний інвестор володіє меншою часткою підприємства і не має значного впливу на його діяльність. Вони можуть сприяти розвитку підприємства завдяки забезпеченню доступу до іноземного капіталу, а отже, подоланню проблеми низького рівня вітчизняних заощаджень. Крім того, іноземні інвестори можуть приносити з собою управлінські ноу-хау, технології та мережі постачальників і покупців, а відтак підвищувати продуктивність та рентабельність підприємств із прямими іноземними інвестиціями.

На рівні громадських обговорень не викликає сумніву те, що прямі іноземні інвестиції є важливим фактором стимулювання економічного зростання в Україні. Водночас, реальна роль прямих іноземних інвестицій в економіці України значно менш зрозуміла. Нещодавнє дослідження Німецької консультативної групи заповнює цю прогалину завдяки ретельному аналізу обсягу притоку прямих іноземних інвестицій в Україну (загальної кількості українських підприємств із повністю іноземним капіталом) та економічного впливу прямих іноземних інвестицій.

Обсяг прямих іноземних інвестицій значно скоротився упродовж кризових років. На загальний обсяг притоку прямих іноземних інвестицій в Україну значно вплинуло складне економічне становище країни у 2014-2015 роках.

Загальний обсяг прямих іноземних інвестицій в доларах США скоротився на 59% — з 67 мільярдів у 2013-му до 27 мільярдів у 2016-му а у 2018-му до 40 мільярдів.

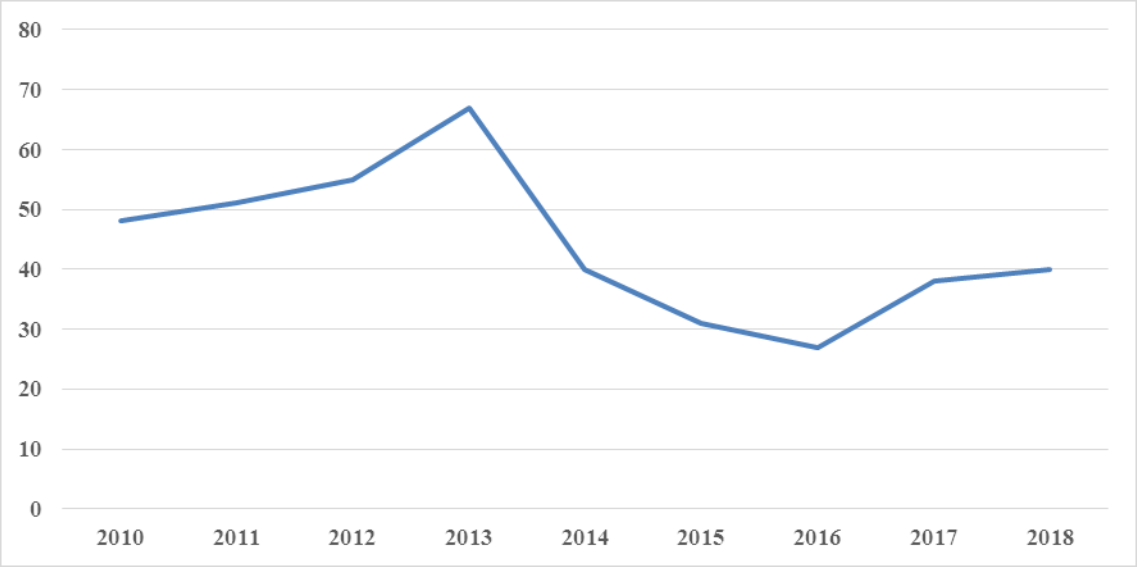

Рис. 2. Запаси ПІІ в Україні, з 2010 по 2018 рр. мільярдів доларів США (дані на кінець року)

Джерело: Узгоджене дослідження прямих інвестицій МВФ

Таке скорочення приблизно однаковою мірою пов'язане із знеціненням української гривні та збитками підприємств упродовж цих років.

Велика частка запасів прямих іноземних інвестицій надходить із великих фінансових центрів. Згідно з аналізом країн походження ПІІ, більшість прямих іноземних інвестицій заходять в Україну через великі фінансові центри та, ймовірно, походять із іноземних країн. У 2018 році прямі іноземні інвестиції в Україну з Німеччини, Великої Британії, Франції та Росії становили лише 10%, 7% та 5% (Франція та Росія) відповідно. Водночас, 23% прямих іноземних інвестицій походили з Нідерландів, ще 15% — із Кіпру.

На думку багатьох експертів, це означає, що значна частка прямих іноземних інвестицій насправді можуть бути так званими «круговими прямих іноземних інвестицій», які спершу належали вітчизняним акціонерам, а потім зайшли в Україну через фінансові центри на кшталт Кіпру. Втім, слід підкреслити, що не всі прямі іноземні інвестиції, які надходять із фінансових центрів, є круговими прямими іноземними інвестиціями. Інвестори з інших країн також використовують великі фінансові центри завдяки лояльному регулюванню та низьким податкам.

На невелику кількість підприємств із прямих іноземних інвестицій припадає значна частка обсягу виробництва. Економічний вплив прямих іноземних інвестицій був вирахуваний за допомогою унікальної бази даних Державної служби статистики України, в якій обсяги виробництва та інші дані нефінансових корпорацій розділені на аналогічні показники підприємств із виключно вітчизняними інвестиціями (без ПІІ) та підприємств із прямих іноземних інвестицій. У 2018 році в Україні було близько 14 000 підприємств із прямих іноземних інвестицій, що становить 4,6% від загальної кількості 301 000 компаній.

Втім, на невелику кількість підприємств із ПІІ припадає 20,4% працездатного населення України, 24,0% загального обсягу капіталу України й 34,9% ВДВ нефінансових корпорацій в Україні. Отже, попри свою нечисленність, підприємства з ПІІ мають значну економічну вагу.

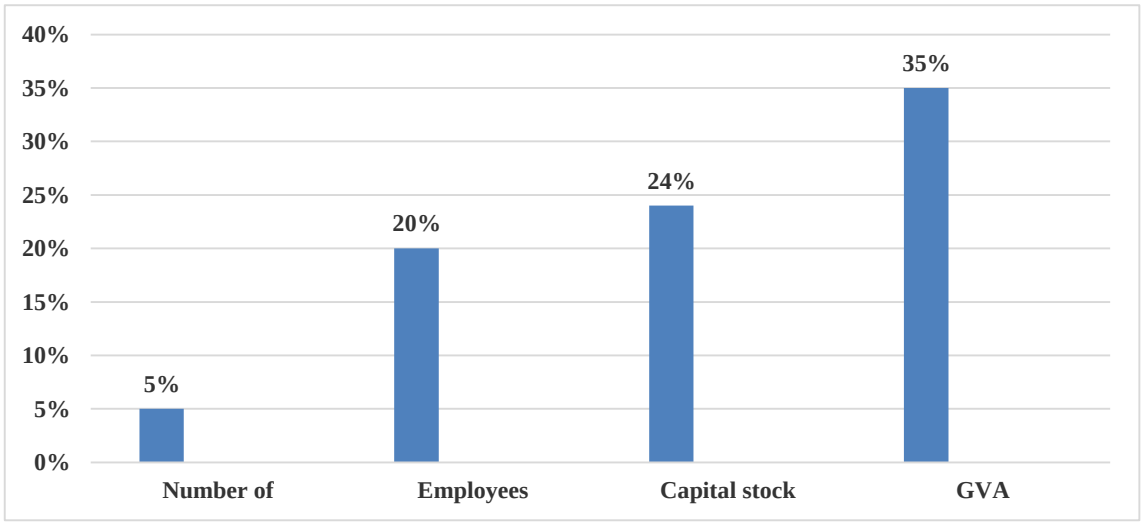

Рис.3. Підприємства з ПІІ, частка усіх підприємств України, 2018 р., %

Джерело: Державна служба статистики України, власні розрахунки

Із усього цього випливають два важливих висновки: по-перше, підприємства з ПІІ є більшими, ніж підприємства без ПІІ. По-друге, підприємства з ПІІ є продуктивнішими, ніж підприємства без ПІІ. Це чітко видно із порівняння середніх показників продуктивності підприємств із ПІІ та без ПІІ.

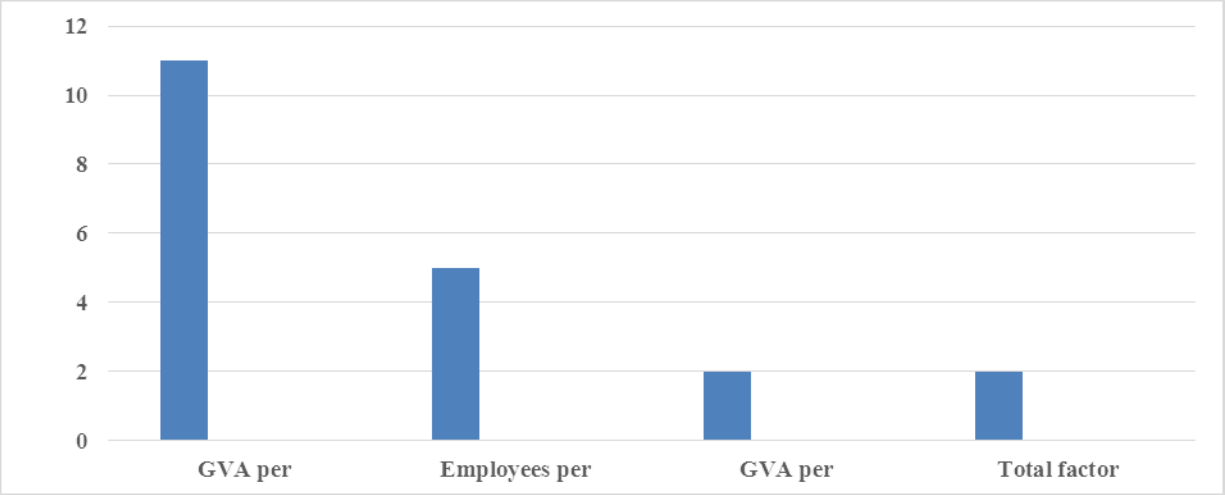

Рис. 4. Порівняння підприємств із ПІІ та без ПІІ, 2018 р., (млн. дол. США)

Джерело: Державна служба статистики України, власні розрахунки

Середній обсяг виробництва підприємств із ПІІ в 11 разів перевищує аналогічні показники підприємств без ПІІ. При цьому ці підприємства мають лише у 5,3 разів більше співробітників. Отже, продуктивність праці є вищою на підприємствах із ПІІ, які виробляють у 2,1 рази більше ВДВ на одного співробітника, ніж підприємства без ПІІ. Це також сприяє підвищенню заробітної плати на підприємствах із ПІІ, які пропонують на 57% вищу оплату праці на одного співробітника.

Хоча вищу продуктивність праці підприємств із ПІІ можна пояснити збільшенням капіталу підприємств із ПІІ завдяки кращому доступу до капіталу (що вже є очевидною перевагою ПІІ), аналіз «загальної факторної продуктивності», який відображає рівень розміру капіталу, показує, що це не так. Обсяги виробництва підприємств із ПІІ на одиницю капіталу та на одного співробітника вдвічі більші, ніж підприємств без ПІІ.

Отже, ПІІ надає доступ не лише до іноземного капіталу, а й до значних нематеріальних переваг у продуктивності, зокрема, до ефективних управлінських методів та мереж постачальників чи покупців, що допомагає підвищити продуктивність підприємств.

Аналіз на рівні галузей промисловості показує, що, хоча підприємства з ПІІ у всіх галузях є більшими, вони, вочевидь, не забезпечують переваги в продуктивності у всіх галузях економіки. Тоді як у харчовій промисловості

та ІКТ підприємства з ПІІ демонструють у сім разів вищу продуктивність праці та у чотири-шість разів вищу загальну факторну продуктивність, ніж підприємства без ПІІ, у важкій промисловості (металургія, гірничо-металургійний комплекс та машинобудування) та сільському господарстві продуктивність підприємств із ПІІ є однаковою або нижчою, ніж підприємств без ПІІ. Одна з причин може полягати в тому, що значна частка кругових ПІІ у цих галузях може затьмарювати економічний вплив реальних ПІІ.

Рис. 5. Обсяги капітальних інвестицій за сферами економічної діяльності, за 2018 р., %

Джерело: Державна служба статистики України, власні розрахунки

Щодо можливих шляхів поліпшення інвестиційного клімату в Україні та активнішого залучення прямих іноземних інвестицій в пріоритетні сектори національної економіки, доцільною видається реалізація наступних заходів:

– розбудова національної фінансової системи в напрямку створення механізмів довгострокового інвестиційного кредитування, конкурсного розподілу державних інвестиційних ресурсів, ефективної концентрації заощаджень населення для фінансування цілей економічного розвитку;

– прискорення реформування амортизаційної системи шляхом її лібералізації та посилення інвестиційної спрямованості;

– впровадження механізмів участі індивідуальних інвесторів в операціях на фінансовому ринку;

– створення надійної правової основи для стимулювання і залучення приватних інвестицій в інститути розвитку;

– розробка плану дій щодо формування сприятливого інвестиційного клімату у межах проголошених пріоритетів соціально-економічного розвитку, розробка регіональних планів підвищення інвестиційної привабливості областей з урахуванням особливостей їхнього ресурсного потенціалу;

– розвиток державно-приватного партнерства в підтримці інвестиційної та інноваційної діяльності;

– забезпечення постійної взаємодії органів виконавчої влади і підприємців, покращення інформаційного супроводження реалізації інвестиційних проектів;

– розвиток програм довгострокового кредитування індивідуальних інвестицій у тому числі в підвищення енергетичної економічності житла, освіту, житлове будівництвотощо [6, с. 123].

Висновки. Враховуючи те, що економіка України перебуває на етапі переходу від відновлювального зростання до нового циклу розвитку, надзвичайної актуальності набуває проблема закладення достатнього інвестиційного фундаменту для майбутнього сталого розвитку національної економіки. Стимулювання надходження прямих іноземних інвестицій в економіку України повинно стати ключовим елементом державної політики та включати удосконалення нормативно-правової бази інвестиційної діяльності; прозорість процесу приватизації; стимулювання залучення інвестицій в інтелектуальний капітал; розвиток корпоративного управління; формування позитивного іміджу країни для закордонних інвесторів.

Наш аналіз показує, що компанії з ПІІ мають значні продуктивні переваги в порівнянні з їхніми внутрішніми партнерами в Україні, які, ймовірно, закріпляться у цьому типу власності. Тому варто докладати

подальші зусилля для залучення більшої кількості ПІІ. Також слід протистояти протекціоністським реакціям, які сьогодні здобули серйозного поширення. У зв'язку з цим слід звернути увагу на те, що компанії з ПІІ платять вищу зарплату, ніж компанії, які не займаються прямими іноземними інвестиціями. Таким чином, економічна відкритість приносить користь як Україні, так і її жителям.

У результаті дослідження основних проблем та недоліків залучення іноземних інвестицій в Україні було виявлено, що протягом усього періоду незалежності нашої країни головними «вузькими» місцями залишалися недосконаліть законодавчої бази щодо регулювання інвестиційної діяльності та несприятливий інвестиційний клімат практично за усіма його базовими складовими.

Погіршення інвестиційного клімату в Україні на різних етапах розвитку інвестиційної діяльності було пов'язано з розширенням та згортанням пільг для іноземних інвесторів, тобто з низьким рівнем захисту їх комерційних інтересів.

Також негативний вплив на інвестиційний клімат чинили такі фактори, як загальний незадовільний рівень соціально-економічного розвитку національної економіки, зокрема, низький рівень життя населення; неефективна галузева структура залучення іноземних інвестицій, де частка високотехнологічних та наукоємних виробництв протягом досліджуваного періоду була мінімальною; неоптимальна географічна й регіональна структура надходження інвестиційних ресурсів, результатом чого стала висока залежність від незначного числа зарубіжних країн-інвесторів та поглиблення нерівномірності соціально-економічного розвитку регіонів України [7, с. 12].

Невирішеність цих проблем призводила і призводить до негативних наслідків як для іноземних інвесторів, які втрачають прибутки і змушені йти з українського ринку, так і для держави у цілому внаслідок погіршення

інвестиційного іміджу, скорочення робочих місць та зниження рівня життя населення.

Розглянуті проблеми іноземного інвестування в Україні потребують нагального прийняття відповідних рішень та реальних кроків від органів центральної та регіональної державної влади, які мають бути націлені на досягнення паритету між короткостроковими інтересами окремих приватних іноземних інвесторів та одержанням довгострокових ефектів для національного господарства і населення України в цілому.

Список джерел:

1. Програма розвитку інвестиційної та інноваційної діяльності в Україні // Офіційний вісник України. – 2011. – № 28. – Ст. 1173.

2. Сайт Державної служби статистики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.ukrstat.gov.ua.

3. Концепція Державної цільової економічної програми розвитку інвестиційної діяльності на 2011-2015 роки [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. – Режим доступу: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1900-2010-р.

4. Концепція розвитку державно-приватного партнерства в Україні на 2013-2018 роки [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. – Режим доступу: http://zakon1.rada.gov.ua/ laws/show/739-2013-%D1%80.

5. Інвестиційний клімат в Україні [Електронний ресурс] / Міністерство економічного розвитку і торгівлі України. – 19 грудня 2013 р. – Режим доступу:http://www.me.gov.ua/file/
link/226937/file/Invest_klimat_19_12_2013.doc

6. Інформація щодо співпраці з інвесторами в рамках реалізації Національних проектів [Електронний ресурс] / Державний агентство з інвестицій та управління національними проектами. – Режим доступу: http://www.ukrproject.gov.ua/ page/nazva-rozdilu-z-dokumentami.

7. Бережний Я.В. Щодо напрямів удосконалення політики запровадження національних проектів в Україні: аналітична записка / Я.В. Бережний, Я.А. Жаліло, А.П. Павлюк [Електронний ресурс] / Національний інститут стратегічних досліджень, 2013. – 9 с. – Режим доступу: http://www.niss.gov.ua/ articles/1170/.

8. Національні проекти у стратегії економічної модернізації України / Я.А. Жаліло, Д.С. Покришка, Я.В. Бережний, А.П. Павлюк [та ін.]. – К.: НІСД, 2013. – 144 с.

References

1. Program of development of investment and innovation activity in Ukraine // Official Bulletin of Ukraine. - 2011. - No. 28. - Art. 1173

2. Site of the State Statistics Service of Ukraine [Electronic resource]. - Mode of access: www.ukrstat.gov.ua.

3. Concept of the State Target Economic Program for the Development of Investment Activities for 2011-2015 [Electronic resource] / Verkhovna Rada of Ukraine. - Mode of access: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1900-2010-r.

4. Concept of development of public-private partnership in Ukraine for 2013-2018 [Electronic resource] / Verkhovna Rada of Ukraine. - Access mode: http://zakon1.rada.gov.ua/ laws / show / 739-2013-% D1% 80.

5. Investment climate in Ukraine [Electronic resource] / Ministry of Economic Development and Trade of Ukraine. - December 19, 2013 - Access Mode: http: //www.me.gov.ua/file/ link / 226937 / file / Invest_klimat_19_12_2013.doc

6. Information on cooperation with investors in the framework of the implementation of National Projects [Electronic Resource] / State Agency for Investment and National Projects Management. - Access mode: http://www.ukrproject.gov.ua/ page / nazva-rozdilu-z-dokumentami.

7. Berezny Ya.V. Concerning directions of improvement of the policy of introduction of national projects in Ukraine: analytical note / Y.V. Berezhnyi, Ya.A. Jalil, AP Pavlyuk [Electronic resource] / National Institute for Strategic Studies, 2013. - 9 p. - Mode of access: http://www.niss.gov.ua/ articles / 1170 /.

8. National projects in the strategy of economic modernization of Ukraine / Ya.A. Zhalilo, D.S. Katryska, Ya.V. Berezhnyi, AP Pavlyuk [and others]. - K .: NISS, 2013. - 144 p.

Чуницька Ірина Іванівна (ORCID: 0000-0002-9718-1332) **–** доктор економічних наук, професор кафедри фінансових ринків Університету державної фіскальної служби України (м. Ірпінь).

Макаренко Ольга Ярославівна (ORCID: 0000-0003-0459-0733) **–** студентка групи МЕБ-16-1, спеціальність міжнародні економічні відносини Університету державної фіскальної служби України (м. Ірпінь).